

ΑΓΙΟΥ ΣΙΛΟΥΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΘΩΝΙΤΟΥ

ΔΙΔΑΧΕΣ

... Ο υπερήφανος δεν αναζητεί το θέλημα του Θεού , αλλά προτιμά να κατευθύνει ο ίδιος τη ζωή του . Και δεν καταλαβαίνει πώς , χωρίς τον Θεό , δεν επαρκεί το λογικό του ανθρώπου για να τον καθοδηγεί . Κι εγώ , όταν εξούσα στον κόσμο προτού να γνωρίσω τον Κύριο και το Άγιο Πνεύμα , εστηριζόμουν στο λογικό μου . Όταν όμως εγνώρισα με το Άγιο Πνεύμα τον Κύριο μας Ιησού Χριστό , τον Υιό του Θεού , τότε παραδόθηκε η ψυχή μου στον Θεό και δέχομαι οτιδήποτε θλιβερό μου συμβεί και λέω : **«Ο Κύριος με βλέπει ... Τι να φοβηθώ ;»** Προηγουμένως όμως δεν μπορούσα να ζω κατ ‘ αυτό τον τρόπο .

Για όποιον παραδόθηκε στο θέλημα του Θεού η ζωή γίνεται πολύ ευκολότερη , γιατί στις αρρώστιες , στη φτώχεια και στο διωγμό σκέφτεται : **«Έτσι ευδόκησε ο Θεός και πρέπει να υπομείνω για τις αμαρτίες μου»** .

Να , εδώ και πολλά χρόνια πάσχω από πονοκέφαλο και δύσκολα τον υποφέρω , αλλά με ωφελεί , γιατί με την ασθένεια ταπεινώνεται η ψυχή . Η ψυχή μου επιθυμεί διακαώς να προσεύχεται και να αγρυπνεί αλλά η ασθένεια με εμποδίζει , διότι το άρρωστο σώμα απαιτεί ανάπαυση . Και παρακάλεσα πολύ τον Κύριο να με θεραπεύσει , αλλά δεν με άκουσε . Κι αυτό σημαίνει πώς αυτό δεν θα ήταν προς όφελός μου .

Να όμως και μια άλλη περίπτωση , που ο Κύριος με άκουσε και με έσωσε . Σε μια γιορτή πρόσφεραν στην τράπεζα ψάρι . Ενώ λοιπόν έτρωγα , ένα κόκαλο μπήκε πολύ βαθιά στο λαιμό μου . Επικαλέστηκα τον Άγιο Παντελεήμονα , παρακαλώντας να με θεραπεύσει , γιατί ο γιατρός του Μοναστηριού δεν θα μπορούσε να μου βγάλει το κόκαλο από το φάρυγγα . Και μόλις είπα : **«γιατρέψέ με»** , η ψυχή μου πήρε απάντηση : **«Βγες , έξω από την τράπεζα , κάνε μια βαθιά εισπνοή και μια απότομη εκπνοή και το κόκαλο θα βγει με αίμα»** . Έτσι κι έκαμα και βγήκε ένα μεγάλο κόκαλο με αίμα . Και κατάλαβα πώς , αν ο Κύριος δεν με θεραπεύει από τον κεφαλόπονο , αυτό σημαίνει ότι είναι ωφέλιμο για την ψυχή μου να υποφέρω τον πόνο . ...

... Όταν η χάρη είναι μαζί μας , είμαστε δυνατοί στο πνεύμα . Όταν όμως την χάσαμε , βλέπομε την αδυναμία μας , βλέπομε πως χωρίς τον Θεό δεν μπορούμε ούτε να σκεφτούμε το καλό . Πώς μπορείς να ξέρεις αν ζεις σύμφωνα με το θέλημα του Θεού ; Να η ένδειξη : Αν στενοχωριέσαι για κάτι , αυτό σημαίνει πως δεν παραδόθηκες τελείως στο θέλημα του Θεού

, έστω κι αν σου φαίνεται πως ζεις σύμφωνα με το θέλημα του Θεού . Οποιος ζει κατά το θέλημα του Θεού , αυτός δεν μεριμνά για τίποτε . Κι αν κάτι του χρειάζεται , παραδίνει τον εαυτό του και την ανάγκη του στον Θεό . Κι αν πάρει ότι θέλει , μένει ήρεμος , σαν να το είχε . Ψυχή που παραδόθηκε στο θέλημα του Θεού δεν φοβάται τίποτε : ούτε θύελλες ούτε ληστές ούτε τίποτα άλλο . “Ότι κι αν έλθει , λέγει : **«Έτσι ευδοκεί ο Θεός»** , κι έτσι διατηρείται η ειρήνη στην ψυχή και στο σώμα . Το καλύτερο έργο είναι να παραδοθούμε στο θέλημα του Θεού και να βαστάζουμε τις θλίψεις με ελπίδα . Ο Κύριος βλέποντας τις θλίψεις μας δεν θα επιτρέψει ποτέ κάτι που να ξεπερνά τις δυνάμεις μας . Αν οι θλίψεις μας φαίνονται υπερβολικές , αυτό σημαίνει πως δεν έχουμε παραδοθεί στο θέλημα του Θεού . ...

... Όποιος κάνει το θέλημα του Θεού , είναι ευχαριστημένος με όλα , έστω κι αν είναι φτωχός και ίσως ασθενής και πάσχει , γιατί τον ευφραίνει η χάρη του Θεού . Όποιος όμως δεν είναι ικανοποιημένος με την μοίρα του και γογγύζει για την αρρώστια του ή εναντίον εκείνου που τον προσέβαλε , αυτός να ξέρει πως κατέχεται από υπερήφανο πνεύμα και έχασε την ευγνωμοσύνη για τον Θεό . Αλλά ‘ ακόμα και σε μια τέτοια περίπτωση μη στενοχωριέσαι , αλλά ζήτησε μ ‘ επιμονή από τον Κύριο πνεύμα ταπεινό . Κι όταν έλθει σ ‘ εσέ το ταπεινό Πνεύμα του Θεού που αναζητάς , τότε θα Τον αγαπήσεις και θα έχεις βρει ανάπαυση , παρ ‘ όλες τις θλίψεις σου . Ψυχή που απέκτησε την ταπείνωση θυμάται πάντα τον Θεό και αναλογίζεται : **«Ο Θεός με έκτισε ‘ έπαθε για μένα ‘ συγχωρεί τις αμαρτίες μου και με παρηγορεί ‘ με τρέφει και φροντίζει για μένα . Γιατί λοιπόν να μεριμνώ εγώ για τον εαυτό μου ή τι έχω να φοβηθώ , έστω κι αν με απειλή ο θάνατος»** . ...

... Κάθε ψυχή που ταραάζεται από οποιαδήποτε αιτία πρέπει να καταφεύγει στον Κύριο και ο Κύριος θα την καθοδηγήσει . Αυτό όμως γίνεται κυρίως σε καιρό συμφοράς και απροσδόκητου συγχύσεως - κανονικά πρέπει να ρωτάμε τον πνευματικό , γιατί αυτό είναι ταπεινότερο . ...

Και όλα , όλα δίνουν τότε αγάπη στην καρδιά , διότι όλα είναι του Θεού . Ο Κύριος νουθετεί με το έλεος Του τον άνθρωπο , για α δέχεται μ ‘ ευγνωμοσύνη τις θλίψεις . Ποτέ σ ‘ όλη μου τη ζωή , ούτε μια φορά δεν εγόγγυσα για τις θλίψεις , αλλά τα δεχόμουν όλα σαν φάρμακο από τα χέρια του Θεού και πάντα Τον ευχαριστούσα και γι ‘ αυτό ο Κύριος μου έδωσε να υπομένω ελαφρά τον αγαθό ζυγό Του . Όλοι οι κάτοικοι της γης υφίστανται αναπόφευκτα θλίψεις . Και παρόλο που δεν είναι μεγάλες οι θλίψεις που παραχωρεί ο Κύριος , όμως φαίνονται στους ανθρώπους αφόρητες και συντριπτικές . Κι αυτό γίνεται , διότι οι άνθρωποι δεν

θέλουν να ταπεινωθούν ενώπιον του Θεού και να παραδοθούν στο θέλημά Του . Όσοι όμως άφησαν τον εαυτό τους στο θέλημα του Θεού , αυτούς τους καθοδηγεί ο Ίδιος ο Κύριος με τη χάρη Του και υπομένουν με ανδρεία τα πάντα για χάρη του Θεού , τον Οποίο αγάπησαν και με τον Οποίο θα δοξάζονται αιώνια . Όταν η Παναγία βρισκόταν κοντά στον Σταυρό , η θλίψη Της ήταν *ακατάληπτα μεγάλη* , επειδή Αυτή αγαπούσε τον Υιό της περισσότερο απ ‘ ότι μπορεί κανείς να φαντασθεί . Κι εμείς ξέρομε πως όσο μεγαλύτερη είναι η αγάπη , τόσο μεγαλύτερη είναι και η λύπη . Κατά την ανθρώπινη φύση η Θεοτόκος δεν θα μπορούσε με κανένα τρόπο να μην υποκύψει στις θλίψεις Της ‘ παραδόθηκε όμως στο θέλημα του Θεού και το Άγιο Πνεύμα Την ενίσχυσε ν ‘ αντέξει στον πόνο της . Μετά την Ανάληψη του Κυρίου η Παναγία έγινε η μεγάλη παρηγοριά στις θλίψεις για όλο τον λαό του Θεού . Ο Κύριος έδωσε επί γης το Άγιο Πνεύμα και όσοι Το έλαβαν αισθάνονται τον παράδεισο μέσα τους . Ίσως πεις : Γιατί λοιπόν δεν έχω κι εγώ μια τέτοια χάρη ; Διότι συ δεν παραδόθηκες στο θέλημα του Θεού , αλλά ζεις κατά δικό σου θέλημα . Παρατηρήστε εκείνον που αγαπά το θέλημά του . Αυτός δεν έχει ποτέ ειρήνη στην ψυχή και δεν ευχαριστιέται με τίποτε ‘ γι ‘ αυτόν όλα γίνονται όπως δεν έπρεπε . Όποιος όμως δόθηκε ολοκληρωτικά στο θέλημα του Θεού , έχει την καθαρή προσευχή και η ψυχή του αγαπά τον Κύριο . Έτσι δόθηκε στον Θεό η Υπεραγία Παρθένος : *«Ιδού η δούλη Κυρίου ‘ γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου»* . Αν λέμε κι εμείς το ίδιο : *«Ιδού ο δούλος Κυρίου ‘ γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου»* , τότε τα Ευαγγελικά λόγια του Κυρίου , που εγράφηκαν με το Άγιο Πνεύμα , θα ζούσαν μέσα στις ψυχές μας , η αγάπη του Θεού θα βασίλευε σ ‘ όλο τον κόσμο και η ζωή στη γη θα ήταν απεριγράπτα ωραία . Αλλά παρόλο που τα λόγια του Κυρίου ακούγονται τόσους αιώνες σ ‘ όλη την οικουμένη , οι άνθρωποι όμως δεν τα καταλαβαίνουν και δεν θέλουν να τα παραδεχθούν . Όποιος όμως ζει σύμφωνα με το θέλημα του Θεού , αυτός θα δοξασθεί και στον ουρανό και στη γη . Όποιος παραδόθηκε στο θέλημα του Θεού , απασχολείται μόνο με τον Θεό . Η χάρη του Θεού τον βοηθά να παραμένει στην αδιάλειπτη προσευχή . Κι όταν ακόμα εργάζεται ή μιλάει , η ψυχή του είναι απορροφημένη από τον Θεό και γι ‘ αυτό ο Κύριος την πήρε υπό την προστασία Του . Η Παράδοση λέει πώς κατά τη φυγή στην Αίγυπτο η Αγία Οικογένεια συνάντησε στο δρόμο ένα ληστή , αλλά δεν Τους έκαμε κανένα κακό . Όταν μάλιστα ο ληστή είδε το Νήπιο , είπε πώς , αν γινόταν ο Θεός άνθρωπος , δεν θα ήταν ωραιότερος από αυτό το Νήπιο , και τους άφησε να φύγουν ανενόχλητοι . Αξιοθαύμαστο πράγμα : Ληστής που δεν σπλαχνίζεται κανένα σαν θηρίο, ούτε προσέλαβε ούτε λύπησε την Αγία Οικογένεια . Η ψυχή του ληστή σαν είδε το Νήπιο και την ταπεινή Μητέρα Του συγκινήθηκε και την άγγιξε η χάρη του Θεού . Το ίδιο συνέβαινε και στα άγρια θηρία , που μόλις αντίκριζαν τους

άγιους μάρτυρες ή τους όσιους καταπραύνονταν και δεν τους έκαναν κακό

Αλλά κι οι δαίμονες ακόμα φοβούνται την πράη και ταπεινή ψυχή , που τους νικά με την υπακοή , την εγκράτεια και την προσευχή . Και πάλι πράγμα παράδοξο : ο ληστής λυπήθηκε το Νήπιο - Κύριο , ενώ οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι Τον παρέδωσαν στον Πιλάτο για να σταυρωθεί . Κι αυτό γιατί δεν προσεύχονταν και δεν ζητούσαν από τον Θεό σύνεση , πώς και τι να κάνουν . Έτσι , πολλές φορές οι κυβερνήτες και γενικά οι άνθρωποι ζητούν μεν το αγαθό , αλλά δεν ξέρουν που είναι αυτό το αγαθό . Δεν ξέρουν πώς το αγαθό βρίσκεται στον Θεό και μας δίνεται από τον Θεό . Είναι ανάγκη να προσευχόμαστε πάντοτε , για να μας νουθετεί ο Κύριος τι και πώς πρέπει να κάνουμε , και ο Κύριος δεν θα επιτρέψει να παραπλανηθούμε . Ο Αδάμ δεν είχε τη σύνεση , να ρωτήσει τον Κύριο για τον καρπό που του έδωσε η Εύα , και γι ' αυτό έχασε τον Παράδεισο . Ο Δαβίδ δεν ερώτησε τον Κύριο : **«Θα ήταν άραγε καλό για μένα να πάρω τη γυναίκα του Ουρία ;»** κι έπεσε στα αμαρτήματα του φόνου και της μοιχείας . Έτσι κι όλοι οι άγιοι που αμάρτησαν , αμάρτησαν γιατί δεν επεκαλούντο τη βοήθεια του Θεού για να τους φωτίσει . Ο Όσιος Σεραφείμ του Σαρώφ είπε : **«Όταν μιλούσα από το νου μου , συνέβαιναν λάθη»** . Υπάρχουν όμως και αναμάρτητα λάθη που οφείλονται στην ατέλεια του ανθρώπου . Τέτοια βλέπομε ακόμη και στην Παναγία . Λέγεται στο Ευαγγέλιο πώς όταν επέστρεφε η Παναγία με τον Ιωσήφ από την Ιερουσαλήμ , ενόμισε πώς ο Υιός της βάδιζε μαζί με τους συγγενείς ή τους γνωστούς ... Και μόνο μετά τριών ημερών αναζήτηση Τον βρήκαν στο Ιερό των Ιεροσολύμων να συνομιλεί με τους πρεσβυτέρους . Συνεπώς μόνον ο Κύριος είναι παντογνώστης , ενώ όλοι εμείς , όποιοι κι αν είμαστε , πρέπει να προσευχόμαστε στον Θεό ζητώντας σύνεση και να ρωτάμε τον πνευματικό μας , για ν ' αποφύγομε τα λάθη . ...

... Πόσο φανερό είναι για μένα πώς ο Κύριος μας κατευθύνει . Χωρίς Αυτόν δεν μπορούμε ούτε να σκεφθούμε το αγαθό . ...

... Όπου υπάρχει άφεση αμαρτιών , εκεί βρίσκεται η ελευθερία της συνειδήσεως και η αγάπη , έστω και λίγη . ...

... Στενοχωρούμε και θρηνώ και οδύρομαι για τους ανθρώπους . Πολλοί σκέφτονται με απόγνωση : **«Αμάρτησα πολύ : σκότωσα , λήστεψα , εβίασα , εσυκοφάντησα , ήμουν άσωτος κι έκανα κι άλλα πολλά»** . Κι από την ντροπή τους δεν έρχονται στη μετάνοια . Λησμονούν όμως ότι όλες οι αμαρτίες τους είναι σαν σταγόνα μπροστά στο πέλαγος της αγάπης του Θεού . Ω αδελφοί μου , όλη η γη , μετανοείτε , όσο ακόμα είναι καιρός . Ο Κύριος γεμάτος έλεος περιμένει τη μετάνοιά μας . Και

όλος ο ουρανός και όλοι οι άγιοι περιμένουν επίσης την επιστροφή μας .

...

... Ο Κύριος μας έδωσε την εντολή ν ' αγαπούμε αλλήλους . Σ ' αυτό έγκειται η ελευθερία : στην αγάπη για τον Θεό και για τον πλησίον . Εδώ βρίσκεται και η ελευθερία και η ισότητα . Στην κοσμική τάξη είναι αδύνατο να υπάρξει ισότητα - αυτό όμως δεν έχει σημασία για την ψυχή . Δεν μπορεί να είναι ο καθένας βασιλιάς ή άρχοντας , πατριάρχης ή ηγούμενος ή διοικητής . Μπορείς όμως σε κάθε τάξη ν ' αγαπάς τον Θεό και να είσαι ευάρεστος σ ' Αυτόν - κι ' αυτό είναι το σπουδαίο . Κι όσοι αγαπούν περισσότερο τον Θεό επί γης , θα έχουν μεγαλύτερη δόξα στη Βασιλεία και θα είναι πιο κοντά στον Κύριο . Ο καθένας θα δοξασθεί κατά το μέτρο της αγάπης του . Έμαθα πως η αγάπη ποικίλλει ως προς την έντασή της . Όποιος φοβάται τον Θεό , φοβάται να Τον λυπήσει με κάτι ' αυτός είναι ο πρώτος βαθμός . Όποιος έχει το νου καθαρό από εμπαιθείς λογισμούς , αυτό είναι ο δεύτερος βαθμός , μεγαλύτερος από τον πρώτο . Όποιος αισθητά έχει τη χάρη στην ψυχή του , αυτός είναι ο τρίτος βαθμός της αγάπης , ο ακόμα μεγαλύτερος . Η τέταρτη βαθμίδα , η τέλεια αγάπη για τον Θεό είναι όταν έχει κανείς τη χάρη του Αγίου Πνεύματος και στην ψυχή και στο σώμα . Αυτών των ανθρώπων αγιάζουν τα σώματα και μετά τον θάνατο τους γίνονται άγια λείψανα . Έτσι γίνεται με τα σώματα των αγίων μαρτύρων , των προφητών , των οσίων ανδρών . ...

Η ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ

... Τον πρώτο καιρό μετά τη δωρεά του Αγίου Πνεύματος σκέφθηκα : Ο Κύριος μου συγχώρεσε τις αμαρτίες μου , το μαρτυρεί μέσα μου η χάρη . Τι μου χρειάζεται , λοιπόν , περισσότερο ; Δεν πρέπει όμως να σκεφτόμαστε έτσι . Παρότι μας συγχωρούνται τα αμαρτήματα , εν τούτοις πρέπει να τα θυμόμαστε όλη τη ζωή μας και να θλιβόμαστε γι ' αυτά , για να διατηρούμε τη συντριβή της καρδιάς . Εγώ δεν το ήξερα αυτό και έπαυα να έχω συντριβή και υπέφερα πολλά από τους δαίμονες . Και απορούσα , τι συμβαίνει μ ' εμένα ; Η ψυχή μου γνωρίζει τον Κύριο και την αγάπη Του . Τότε πώς μου έρχονται κακοί λογισμοί ; Αλλά ο Κύριος με σπλαχνίστηκε και με δίδαξε ο Ίδιος πώς πρέπει να ταπεινωθώ : **«Κράτα το νου σου στον Άδη και μην απελίζεσαι»** . Μ ' αυτό τον τρόπο νικούνται οι εχθροί . Όταν όμως ο νους μου λησμονεί τη φωτιά του Άδη , τότε οι λογισμοί ξαναποκτούν δύναμη . ...

... Πρέπει να υπομείνεις πολλούς κόπους και να χύσης πολλά δάκρυα , για να διατηρήσεις το πνεύμα ταπεινωμένο κατά Χριστόν . Χωρίς αυτό σβήνει το φως της ζωής στην ψυχή και αυτή πεθαίνει .

Μπορείς σε σύντομο χρονικό διάστημα να αποξηράνεις το σώμα με τη νηστεία . Να ταπεινώσεις όμως την ψυχή , έτσι που να μένει συνεχώς ταπεινή , αυτό ούτε εύκολο είναι ούτε γίνεται σύντομα . Η Μαρία η Αιγύπτια επάλαιβε δεκαεπτά έτη με τα πάθη , σαν να ήταν άγρια θηρία, και μόνο τότε βρήκε ανάπαυση . Κι όμως το σώμα της μαράθηκε σε λίγο χρόνο , γιατί στην έρημο δεν υπάρχει πολλή τροφή . ...

... Έλκεται η ψυχή μου να δει τον Κύριο και διψά με ταπείνωση γι ' Αυτόν , γιατί είναι ανάξια για τέτοιο μεγάλο αγαθό .

Η υπερηφάνεια εμποδίζει την ψυχή να μπει στο δρόμο της πίστεως . Στον άπιστο δίνω αυτή τη συμβουλή . Ας πει : **«Κύριε , αν υπάρχουν , φώτισέ με και θα Σε υπηρετήσω μ ' όλη την ψυχή μου»**. Και ο Κύριος εξάπαντος θα φωτίσει μια τέτοια ταπεινή σκέψη και προθυμία για την υπηρεσία του Θεού . Δεν πρέπει όμως να λέγει : **«Αν υπάρχουν , τότε παιδέψέ με»** , γιατί αν έρθει η τιμωρία , είναι δυνατό να μη βρεις τη δύναμη να ευχαριστήσεις τον Θεό και να μετανοήσεις . ...

... Ο κενόδοξος ή φοβάται τους δαίμονες ή γίνεται όμοιος μ ' αυτούς . Δεν πρέπει όμως να φοβόμαστε την κενοδοξία και την υπερηφάνεια , γιατί προκαλούν την απώλεια της χάρις . ...

... Ο Κύριος μας αγαπά πολύ . Κι όμως εμείς πέφτομε σ ' αμαρτίες , γιατί δεν έχουμε ταπείνωση . Για να διαφυλάξεις την ταπείνωση , πρέπει να νεκρώσεις τη σάρκα και να δεχτείς το Πνεύμα του Χριστού . Οι Άγιοι είχαν ισχυρό πόλεμο με τους δαίμονες κι ενίκησαν με την ταπείνωση , την προσευχή και τη νηστεία . ...

... Τι πρέπει να κάνουμε για να έχουμε ειρήνη στην ψυχή και το σώμα ;

Πρέπει ν ' αγαπάς όλους τους ανθρώπους , όπως τον εαυτό σου , και να είσαι κάθε ώρα έτοιμος για το θάνατο . 'Όταν η ψυχή θυμάται τον θάνατο , ταπεινώνεται και παραδίνεται ολόκληρη στο θέλημα του Θεού και επιθυμεί να έχει ειρήνη με όλους και να τους αγαπά όλους .

Όταν έλθει στην ψυχή η ειρήνη του Χριστού , τότε είναι ευχαριστημένη και κάθεται σαν τον Ιώβ στην κοπριά και χαίρεται που βλέπει τους άλλους δοξασμένους κι η ίδια είναι η πιο ασήμαντη από όλους . **Το μυστήριο της κατά Χριστόν ταπεινώσεως είναι μεγάλο και άρρητο** . Η ψυχή που αγαπά επιθυμεί για κάθε άνθρωπο περισσότερα αγαθά από ότι για τον εαυτό της και χαίρεται σαν βλέπει τους άλλους να είναι πιο ευτυχισμένοι από την ίδια και θλίβεται όταν τους βλέπει να βασανίζονται

....

... Ο Κύριος αγαπά τους ανθρώπους . Εν τούτοις παραχωρεί τις θλίψεις, για να γνωρίσουν οι άνθρωποι την αδυναμία τους και να ταπεινωθούν και με την ταπείνωση να λάβουν το Άγιο Πνεύμα . Με το Άγιο Πνεύμα όλα γίνονται ωραία , χαρούμενα , υπέροχα . ...

... Αν ήμαστε ταπεινοί , ο Κύριος από αγάπη θα μας απεκάλυπτε όλα τα μυστήρια . Αλλά η συμφορά μας είναι πώς δεν είμαστε ταπεινοί , υπερηφανευόμαστε και είμαστε ματαιόδοξοι για κάθε τι ασήμαντο κι έτσι βασανίζομε τον εαυτό μας και τους άλλους . ...

... Είναι αξιολύπητοι οι άνθρωποι που δεν γνωρίζουν τον Θεό και πονώ γι ' αυτούς . Υπερηφανεύονται γιατί πετούν ' αλλά τι το αξιοθαύμαστο ; Και τα πουλιά πετούν και δοξάζουν τον Θεό . Κι όμως ο άνθρωπος . το κτίσμα του Θεού , εγκαταλείπει τον Κτίστη . Αλλά σκέψου , πώς θα σταθείς στη Φοβερή Κρίση του Θεού ; Πού θα φύγεις ή πού θα κρυφτείς από το Πρόσωπο του Θεού ; ...

... Υπάρχουν πολλά είδη ταπεινώσεως . Ο ένας είναι υπάκουος και για όλα μέμφεται τον εαυτό του , κι αυτό είναι ταπείνωση . Ο άλλος μετανοεί για τις αμαρτίες του και θεωρεί τον εαυτό του βδέλυγμα ενώπιον του Κυρίου , κι αυτό είναι ταπείνωση . Όμως άλλη ταπείνωση έχει εκείνος που γνώρισε με το Πνεύμα το Άγιο τον Κύριο . Εκείνος έχει άλλη γνώση και άλλη γεύση .

Όταν η ψυχή δει με το Άγιο Πνεύμα τον Κύριο , πόσο πράος και ταπεινός είναι , τότε ταπεινώνεται και η ίδια πλήρως . Και η ταπείνωση αυτή είναι εντελώς ιδιαίτερη και κανένας δεν μπορεί να την περιγράψει και γνωρίζεται μόνο με το Άγιο Πνεύμα . Κι αν οι άνθρωποι εγνώριζαν με το Άγιο Πνεύμα ποιος είναι ο Κύριος μας , τότε θα άλλαζαν οι πάντες : οι πλούσιοι θα εγκατέλειπαν τα πλούτη τους , οι επιστήμονες τις επιστήμες τους , οι κυβερνήτες τη δόξα και την εξουσία τους και θα γινόταν όλοι ταπεινοί , θα ζούσαν με μεγάλη ειρήνη και αγάπη και θα βασίλευε στη γη χαρά μεγάλη . ...

... Κύριε , δώσε να γνωρίσουν όλοι οι λαοί της γης πόσο μας αγαπάς και ποια θαυμαστή ζωή χαρίζεις σ ' όσους πιστεύουν σε Σένα .

Όποιος έχει μέσα του την ειρήνη του Αγίου Πνεύματος , σκορπίζει ειρήνη και στους άλλους . Όποιος όμως έχει μέσα του πνεύμα κακό , σκορπά και στους άλλους το κακό . ...

... Ο θυμώδης άνθρωπος υποφέρει ο ίδιος μεγάλο μαρτύριο από πονηρό πνεύμα , εξαιτίας της υπερηφάνειας του . Ο υφιστάμενος , όποιος κι αν είναι , πρέπει να το καταλαβαίνει και να προσεύχεται για τον ψυχικά άρρωστο προ'ι'στάμενό του και τότε ο Κύριος , βλέποντας την υπομονή του , θα του δώσει άφεση αμαρτιών και αδιάλειπτη προσευχή . Είναι μέγα έργο ενώπιον του Θεού το να προσεύχεται κανείς γι ' αυτούς που τον αδικούν και τον προσβάλλουν . Εξαιτίας αυτού θα του δώσει ο Κύριος τη χάρη και θα γνωρίσει με το Άγιο Πνεύμα τον Κύριο . Κι έτσι θα υπομείνει τότε , χάριν του Κυρίου , με χαρά όλες τις θλίψεις και θα του δώσει ο Κύριος αγάπη για όλο τον κόσμο και θα επιθυμεί ολόψυχα το καλό για όλους και θα προσεύχεται για όλους όπως για την ψυχή του .

Ο Κύριος μας έδωσε την εντολή ν ‘ αγαπούμε τους εχθρούς και όποιος αγαπά τους εχθρούς εξομοιώνεται με τον Κύριο . Η αγάπη για τους εχθρούς δεν είναι δυνατή παρά μόνο με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος . Γι ‘ αυτό , μόλις σε προσβάλει κανείς , προσευχήσου γι ‘ αυτόν στον Θεό κι έτσι θα διατηρήσεις την ειρήνη του Θεού στην ψυχή σου . ...

ΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

... Η προσευχή δίνεται στον προσευχόμενο . Η προσευχή που γίνεται μόνο από συνήθεια , χωρίς καρδιά συντετριμμένη για τις αμαρτίες της , δεν είναι αρεστή στον Θεό . ...

... Ω άνθρωπε , μάθε την κατά Χριστόν ταπείνωση και θα σου χαρίσει ο Κύριος να γευθείς τη γλυκύτητα της προσευχής . Κι αν θέλεις να προσεύχεσαι καθαρά , τότε γίνε ταπεινός , εγκρατής , εξομολογήσου ειλικρινώς και θα σε αγαπήσει η προσευχή . Γίνε υπάκουος , υποτάξου ευσυνείδητα στις αρχές και μείνε ευχαριστημένος για όλα , και τότε ο νους σου θα καθαριστεί από μάταιους λογισμούς . Να θυμάσαι πως σε βλέπει ο Κύριος και πρόσεχε μήπως λυπήσεις με κάτι τον αδελφό - μη τον κατακρίνεις και μη τον στενοχωρήσεις ούτε μ ‘ ένα βλέμμα - . και το Πνεύμα το Άγιο θα σε αγαπήσει και Αυτό θα σε βοηθήσει σ ‘ όλα .

... Πολλοί προσεύχονται προφορικά ή προτιμούν να προσεύχονται με βιβλία . Και αυτό καλό είναι και ο Κύριος δέχεται την προσευχή τους . Αν όμως κανείς προσεύχεται στον Κύριο και σκέφτεται άλλα πράγματα , τότε ο Κύριος δεν εισακούει αυτού του είδους την προσευχή .

Όποιος προσεύχεται από συνήθεια , δεν έχει αλλαγές στην προσευχή . Όποιος όμως προσεύχεται θερμά , υφίσταται πολλές αλλαγές κατά την προσευχή : Δίνει μάχη εναντίον του εχθρού , μάχη εναντίον του εαυτού του , εναντίον των παθών του , εναντίον των ανθρώπων , και πρέπει να είναι κάθε στιγμή ανδρείος . ...

... Οι συμφορές και οι κίνδυνοι edίδαξαν πολλούς να προσεύχονται . Μ ‘ επισκέφθηκε κάποτε στην αποθήκη τροφίμων ένας στρατιωτικός , που κατευθυνόταν στη Θεσσαλονίκη . Η ψυχή μου τον αγάπησε και του λέγω :

«Προσεύχου στον Κύριο να λιγοστέψουν οι θλίψεις».

Και αυτός απαντά : «Ξέρω να προσεύχομαι . Το έμαθα στον πόλεμο, όταν ήμουν στις μάχες . Παρακαλούσα θερμά τον Κύριο να με φυλάξει ζωντανό . Τα βόλια έπεφταν , τα βλήματα έσκαζαν και λίγοι έμειναν στη ζωή . Αν και πήγα πολλές φορές στη μάχη , ο Κύριος με εφύλαξε».

Ενώ τα έλεγε αυτά , έδειχνε πως προσευχόταν και από τη στάση του σώματος του φαινόταν πως ήταν όλος βυθισμένος στον Θεό . ...

... Όταν αγαπάς κάποιον θέλεις να τον σκέφτεσαι , να μιλάς γι ‘ αυτόν , να είσαι μαζί του . Η ψυχή αγαπά τον Κύριο ως Πατέρα και Δημιουργό και παρουσιάζεται μπροστά Του , με φόβο και αγάπη : με φόβο , γιατί είναι ο Κύριος ‘ με αγάπη , γιατί η ψυχή δεν Τον ξέρει ως Πατέρα γεμάτον έλεος και η χάρη Του είναι γλυκύτερη από κάθε τι άλλο . ...

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

... Μη θλίβεστε , λαοί , που είναι δύσκολη η ζωή . Αγωνίζεστε μόνον εναντίον της αμαρτίας και ζητάτε βοήθεια από τον Κύριο κι Αυτός θα σας χαρίσει ότι είναι ωφέλιμο , γιατί είναι σπλαγγχνικός και μας αγαπά ...

... Αλήθεια σας λέω : Δεν ξέρω νάχω κανένα καλό κι έχω πολλές αμαρτίες . Η χάρη του Αγίου Πνεύματος όμως εξάλειψε τις αμαρτίες μου και ξέρω πως σ ‘ όσους παλεύουν εναντίον της αμαρτίας ο Κύριος τους χαρίζει όχι μόνο την άφεση αλλά και τη χάρη του Αγίου Πνεύματος , η οποία δίνει χαρά στην ψυχή και την γεμίζει με βαθιά και γλυκιά ειρήνη ...

...Ναι , Κύριε , άκουσε την προσευχή της γης . Όλοι οι λαοί αδημονούν . Όλοι χάθηκαν μέσα στις αμαρτίες . Όλοι στερήθηκαν τη χάρη Σου και ζουν στο σκοτάδι . ...

... Ας είναι δοξασμένος ο Κύριος , που μας έδωσε τη μετάνοια και με τη μετάνοια σωζόμαστε όλοι μας χωρίς εξαίρεση . Δεν θα σωθούν μόνον όσοι δεν μετανοούν ‘ κι εδώ βλέπω την απόγνωσή τους και κλαίω από συμπόνια γι ‘ αυτούς . Αν κάθε ψυχή εγνώριζε τον Κύριο , θα ήξερε πόσο μας αγαπά Αυτός και κανένας δεν θ ‘ απελπιζόταν για την σωτηρία του , ούτε καν θα εγόγγυζε .